

Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРАВО. КОМУНІКАЦІЯ. СУСПІЛЬСТВО

LAW. COMMUNICATION. SOCIETY

**DAS RECHT. DIE KOMMUNIKATION. DIE GESELLSCHAFT
LE DROIT. LA COMMUNICATION. LA SOCIÉTÉ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
(українською та іноземними мовами)

02 квітня 2026 року

**Львів
2026**

УДК 351.75(063) = 00
Ф79

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет вченою радою
Львівського державного університету внутрішніх справ
(*протокол від 16 квітня 2026 р. № 10*)

Рецензенти:

Іванченко М.І., доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації Львівського державного університету безпеки життєдіяльності кандидат філологічних наук

Павлик Л.В., начальник відділу організації наукової діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук, майор поліції

Право. Комунікація. Суспільство. Law. Communication. Society. Das Recht. Die Kommunikation. Die Gesellschaft. Le Droit. La Communication. La Société: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (українською та іноземними мовами) / за заг. ред. канд. психол. наук, доц. Л.І. Кузьо. Львів: ЛьвДУВС, 2026. 904 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції – здобувачів закладів вищої освіти України. Матеріали відображають актуальні наукові підходи до дослідження взаємозв'язку правових явищ, комунікаційних процесів і розвитку суспільства.

У роботах учасників розглядаються проблеми функціонування громадянського суспільства в умовах воєнного часу, питання забезпечення та захисту прав людини, особливості діяльності правоохоронних органів, а також роль комунікації у сучасному правовому середовищі.

До збірника увійшли тези українською та іноземними мовами (англійською, німецькою, французькою), що сприяє розширенню міжнародної академічної взаємодії, обміну науковими ідеями та розвитку міждисциплінарного діалогу у сферах права, комунікації та суспільних процесів.

The collection presents the abstracts of reports delivered by participants of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference – students of higher education institutions of Ukraine. The materials reflect current scholarly approaches to studying the interrelationship between legal phenomena, communication processes, and societal development.

The contributions address issues related to the functioning of civil society in wartime conditions, the protection and safeguarding of human rights, the specific features of law enforcement activities, as well as the role of communication in the modern legal environment.

The collection includes abstracts in Ukrainian and foreign languages (English, German, and French), which promotes international academic cooperation, the exchange of scholarly ideas, and the development of interdisciplinary dialogue in the fields of law, communication, and social processes.

Опубліковано в авторській редакції.

УДК 351.75(063) = 00

© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2026

5. Національний інститут стратегічних досліджень. Українська мова під час війни: ключові тенденції розвитку. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayinska-mova-pid-chas-viyny-klyuchovi-tendentsiyi-rozvytku>. – Дата публікації: 20.03.2023.

6. Закон України «Про освіту»: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. С. 1076–1101.

7. Малінська Г. Д., Горбань Г. М. Мовна політика в Україні: сучасні виклики та перспективи розвитку української мови в багатомовному середовищі. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75), № 1, ч. 1. С. 55–60.

Іванишин Наталія
аспірантка 2 курсу
Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності
Науковий керівник
Руденко Лариса

РОЛЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Сучасні виклики у сфері безпеки та оборони вимагають від фахівців цивільного захисту не лише бездоганної фахової підготовки, а й здатності ефективно комунікувати в міжнародному середовищі. Інтеграція України до європейського простору, спільні навчання та тісна співпраця з міжнародними інституціями зумовлюють нагальну потребу у фахівцях, які вільно володіють іноземною мовою для вирішення професійних завдань. У цьому контексті формування іншомовної компетентності стає одним із пріоритетних напрямів у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Традиційні підручники з загальної іноземної мови часто не здатні повною мірою задовольнити потреби сектору безпеки, оскільки вони не враховують вузькопрофільну термінологію та специфіку екстремальних комунікативних ситуацій. Як зазначають сучасні дослідники у сфері викладання іноземних мов, успішне засвоєння фахової лексики та розвиток комунікативних навичок відбувається найефективніше за умови їхньої інтеграції у змодельовані, максимально наближені до реальності професійні сценарії [1]. Саме тому ключову роль у підготовці відіграють спеціалізовані навчальні посібники з фахової комунікації.

Особливої актуальності сьогодні набуває створення комплексних матеріалів, які охоплюють суміжні, але критично важливі для сучасного світу сфери: цивільний захист, кібербезпеку та інформаційні технології (ІТ).

Сучасний фахівець часто працює на перетині цих галузей. Ліквідація надзвичайних ситуацій техногенного характеру чи захист об'єктів критичної інфраструктури сьогодні неможливі без розуміння кіберзагроз, використання новітніх програмно-апаратних комплексів та знання відповідної термінології, що підтверджується досвідом підготовки фахівців у вітчизняних закладах сектору безпеки [2, с. 69].

Практичний досвід розробки навчально-методичної літератури свідчить, що спеціалізований навчальний посібник нового покоління, орієнтований на спеціалістів цивільного захисту, кібербезпеки та ІТ, має базуватися на принципах комунікативно-когнітивного підходу [1]. Найбільш дієвою є структура, яка включає такі взаємопов'язані елементи:

1. Робота зі специфічною крос-галузевою термінологією. У сфері кібербезпеки, ІТ та цивільного захисту існує величезна кількість специфічних англійських абревіатур, які вимагають миттєвого розпізнавання та адекватного перекладу. Посібник повинен містити глосарії та вправи на автоматизацію перекладу таких термінів без втрати темпу мовлення.

2. Автентичні матеріали. Використання реальних звітів, протоколів реагування на надзвичайні ситуації та стандартів ЄС (зокрема, документації Механізму цивільного захисту ЄС). Це дозволяє здобувачам не лише вивчати іноземну мову, а й паралельно засвоювати європейські алгоритми роботи у кризових ситуаціях.

3. Кейс-методи (Case Studies). Аналіз комплексних ситуацій, що вимагають міжвідомчої взаємодії. Наприклад, симуляція брифінгу щодо масштабної кібератаки на енергетичний об'єкт, де здобувачі виступають у ролі ІТ-експертів, офіцерів цивільного захисту та міжнародних партнерів.

Окрему увагу в сучасному посібнику необхідно приділити модулям з усного перекладу [3]. Враховуючи активну міжнародну співпрацю, фахівцю часто доводиться брати на себе роль комунікатора-медіатора в польових умовах. Завдання з двостороннього послідовного перекладу інструктажів (наприклад, моделювання радіообміну між українськими рятувальниками та іноземними колегами), технічної документації на іноземне обладнання або перекладу з аркуша інструкцій з безпеки вимагають не лише мовних, а й базових перекладацьких компетенцій. Інтеграція таких тренувальних вправ у навчальний посібник дозволяє значно підвищити оперативність взаємодії під час спільних операцій.

Впровадження таких комплексних посібників у навчальний процес закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання дозволяє вирішити одразу кілька завдань: подолати мовний бар'єр, сформувати стійкі навички оперування крос-галузевою термінологією та підготувати спеціалістів до стресостійкої роботи.

Отже, розробка та використання вузькоспеціалізованих навчальних видань з професійної комунікації та усного перекладу є необхідною умовою для якісної іншомовної підготовки. Це забезпечує готовність фахівців до ефективної взаємодії на міжнародному рівні, що є критично важливим

фактором для стабільного функціонування сектору безпеки й оборони України в умовах сучасних загроз.

1. Іванишин Н. Л., Свидницька-Ільків Н.В., Кузик Н.Ю. Особливості викладання професійної іноземної мови та усного перекладу у ЗВО зі специфічними умовами навчання. *Наукові записки ЛДУ БЖД. Педагогіка і психологія.* № 1, 2026, Подано до друку.

2. Іванишин Н. Л., Свидницька-Ільків Н. В. Специфіка утворення термінів галузі цивільного захисту в англійській та українській мовах. *Studia linguistica.* 2025 №27, с. 68-76. DOI: [10.17721/StudLing2025.27.68-76](https://doi.org/10.17721/StudLing2025.27.68-76)

3. Іванишин Н. Л., Пальчевська О. С. Усний переклад та професійна комунікація у сфері цивільного захисту: навч. посіб. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 309 с.

Ігнатенко Катерина

студентка 4 курсу

Дніпровський державний університет

внутрішніх справ

Науковий керівник

Спиця Наталія

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Актуальність проблеми професійного вигорання психологів у сучасних умовах зумовлена значним посиленням психоемоційного навантаження через необхідність роботи з травматичним досвідом клієнтів, спричиненим війною. Психолог виступає фахівцем, який змушений постійно підтримувати високий рівень емпатійної залученості, що в умовах хронічного стресу стає чинником накопичення внутрішнього виснаження та професійної дезадаптації. Ситуація ускладнюється феноменом «спільної травми», коли фахівець та клієнт перебувають у єдиному загрозливому соціокультурному просторі, що нівелює традиційну психологічну дистанцію. Власні переживання психолога накладаються на професійні виклики, прискорюючи виснаження внутрішнього ресурсу. Коли психолог переживає ту саму повітряну тривогу, що і його клієнт, йому вдвічі важче залишатися «опорою», бо власна безпека теж під загрозою.

Професійне вигорання найчастіше трактується як довготривала стресова реакція, що виникає внаслідок тривалих професійних стресів середньої інтенсивності. [1, с.49]. Дисбаланс між професійними вимогами та реальними можливостями психіки є багатовимірним феноменом, що охоплює емоційне виснаження, деперсоналізацію та редукцію професійних досягнень. Для психологів ядром цього стану є емоційне виснаження, яке проявляється у втраті енергії та здатності до співпереживання. Деперсоналізація у діяльності